Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 9ης Ιουνίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 – Κοινοτικός τελωνειακός κώδικας – Άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′ – Δασμολογητέα αξία – Καθορισμός της συναλλακτικής αξίας ομοειδών εμπορευμάτων – Βάση δεδομένων την οποία οργανώνει και διαχειρίζεται η εθνική τελωνειακή αρχή – Βάσεις δεδομένων τις οποίες οργανώνουν και διαχειρίζονται οι τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών και οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Πανομοιότυπα ή ομοειδή εμπορεύματα τα οποία εξάγονται στην Ένωση “κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή”»

Στην υπόθεση C-187/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Kúria (Ανώτατο Δικαστήριο, Ουγγαρία) με απόφαση της 4ης Φεβρουαρίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Μαρτίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

FAWKES Kft.

κατά

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Regan, πρόεδρο τμήματος, I. Jarukaitis, M. Ilešič, Δ. Γρατσία (εισηγητή) και Z. Csehi, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: T. Ćapeta

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η FAWKES Kft., εκπροσωπούμενη από τον L. P. Maruzs, ügyvéd,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér και την K. Szíjjártó,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους I. Herranz Elizalde και S. Jiménez García,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Bain και την A.-L. Desjonquères,

– η Φινλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. Pere,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον B. Béres και την F. Clotuche-Duvieusart,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 17, σ. 1), και 2700/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ 2000, L 311, σ. 17) (στο εξής: τελωνειακός κώδικας).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της FAWKES Kft. και της Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága (διευθύνσεως προσφυγών της εθνικής φορολογικής και τελωνειακής αρχής, Ουγγαρία) (στο εξής: ουγγρική τελωνειακή αρχή) σχετικά με την απόφαση με την οποία η τελευταία καθόρισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του τελωνειακού κώδικα, τη δασμολογητέα αξία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων καταγωγής Κίνας (στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

Ο τελωνειακός κώδικας

3 Ο τελωνειακός κώδικας καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 2013, L 269, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2013, L 287, σ. 90). Εντούτοις, δυνάμει του άρθρου 286, παράγραφος 2, του τελευταίου αυτού κανονισμού, σε συνδυασμό με το άρθρο του 288, παράγραφος 2, ο τελωνειακός κώδικας εξακολούθησε να ισχύει έως τις 30 Απριλίου 2016.

4 Κατά την όγδοη αιτιολογική σκέψη του τελωνειακού κώδικα:

«[…] [Κ]ατά την έκδοση των μέτρων εφαρμογής του παρόντος κώδικα θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα αποφυγής, στο μέτρο του δυνατού, απατών ή παρατυπιών που είναι δυνατό να επιφέρουν ζημία στο γενικό προϋπολογισμό [της Ευρωπαϊκής Ένωσης]».

5 Το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κώδικα προβλέπει τα ακόλουθα:

«Οι αποφάσεις που λαμβάνονται γραπτώς και είτε απορρίπτουν τις αιτήσεις είτε έχουν αρνητικές συνέπειες για τα πρόσωπα στα οποία απευθύνονται αιτιολογούνται από τις τελωνειακές αρχές».

6 Το άρθρο 29, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα ορίζει:

«Η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ενδεχομένως κατόπιν προσαρμογής που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 […]».

7 Το άρθρο 30, παράγραφοι 1 και 2, του ιδίου κώδικα ορίζει:

«1. Όταν η δασμολογητέα αξία δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 29, εφαρμόζονται διαδοχικά οι διατάξεις της παραγράφου 2 στοιχεία α), β), γ) και δ) έως την πρώτη μεταξύ αυτών διάταξη που καθιστά δυνατό τον καθορισμό της […]

2. Οι δασμολογητέες αξίες που καθορίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι οι ακόλουθες:

α) η συναλλακτική αξία πανομοιοτύπων εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται για εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα και εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα·

β) η συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα και τα οποία εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα·

γ) η αξία που βασίζεται επί της τιμής μονάδος που αντιστοιχεί στις πωλήσεις μέσα στην Κοινότητα εισαγομένων εμπορευμάτων ή πανομοιοτύπων ή ομοειδών εισαγομένων εμπορευμάτων οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά τη μεγαλύτερη ποσότητα και γίνονται, μέσα στην Κοινότητα, προς πρόσωπα που δεν συνδέονται με τους πωλητές·

δ) η υπολογιζόμενη αξία, που ισούται προς το άθροισμα:

– του κόστους ή της αξίας των υλικών και των εργασιών κατασκευής ή άλλων εργασιών, που υπεισέρχονται στην παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων,

– ποσού που αντιπροσωπεύει τα κέρδη και τα γενικά έξοδα, ίσου προς το ποσό που υπεισέρχεται γενικά στις πωλήσεις εμπορευμάτων της ίδιας φύσεως ή του ίδιου είδους με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, οι οποίες γίνονται από παραγωγούς της χώρας εξαγωγής προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα,

– του κόστους ή της αξίας των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο ε).»

8 Το άρθρο 31, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Αν η δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθορισθεί κατ' εφαρμογή των άρθρων 29 και 30, καθορίζεται, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία εντός της Κοινότητας, με εύλογο τρόπο συμβιβαζόμενο με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις:

– της συμφωνίας περί θέσεως σε εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994,

– του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994,

και

– των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.»

9 Το άρθρο 78 του ως άνω κώδικα έχει ως εξής:

«1. Οι τελωνειακές αρχές είναι δυνατόν να επανεξετάσουν τη διασάφηση, αυτεπαγγέλτως ή εφόσον το ζητήσει ο διασαφιστής, μετά τη χορήγηση της άδειας παραλαβής των εμπορευμάτων.

2. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν, μετά τη χορήγηση άδειας παραλαβής των εμπορευμάτων και προκειμένου να διαπιστώσουν την ακρίβεια των στοιχείων της διασάφησης, να προβαίνουν σε έλεγχο των παραστατικών και εμπορικών στοιχείων των σχετικών με τις πράξεις εισαγωγής ή εξαγωγής των εν λόγω εμπορευμάτων, καθώς και με τις μεταγενέστερες εμπορικές πράξεις που αφορούν τα ίδια εμπορεύματα. Οι έλεγχοι αυτοί μπορούν να διενεργούνται στις εγκαταστάσεις του διασαφιστή, κάθε προσώπου που ενδιαφέρεται άμεσα ή έμμεσα επαγγελματικά για τις εν λόγω πράξεις, καθώς και οποιουδήποτε άλλου προσώπου που λόγω επαγγέλματος έχει στην κατοχή του τα εν λόγω έγγραφα και στοιχεία. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν επίσης να εξετάσουν τα εμπορεύματα, όταν αυτά είναι ακόμα δυνατόν να προσκομιστούν.

3. Όταν από την επανεξέταση της διασάφησης ή τους εκ των υστέρων ελέγχους προκύπτει ότι οι διατάξεις που διέπουν το σχετικό τελωνειακό καθεστώς έχουν εφαρμοστεί βάσει ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων, οι τελωνειακές αρχές, τηρώντας τις διατάξεις που έχουν ενδεχομένως θεσπιστεί, λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για να επανορθώσουν την κατάσταση λαμβάνοντας υπόψη τους τα νέα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεσή τους.»

10 Το άρθρο 221, παράγραφοι 3 και 4, του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«3. Η γνωστοποίηση στον οφειλέτη δεν είναι δυνατόν να γίνει μετά τη λήξη τριετούς προθεσμίας από την ημερομηνία γένεσης της τελωνειακής οφειλής. Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται από τη στιγμή που υποβάλλεται προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 243 και καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προσφυγής.

4. Εάν η τελωνειακή οφειλή έχει γεννηθεί από πράξη η οποία, κατά τη στιγμή της διαπράξεώς της, εδιώκετο ως ποινικό αδίκημα, η γνωστοποίηση στον οφειλέτη είναι δυνατόν να γίνει, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις ισχύουσες διατάξεις, μετά την παρέλευση της τριετούς προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3.»

Ο εφαρμοστικός κανονισμός

11 Ο τίτλος V του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ 1993, L 253, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 1994, L 268, σ. 32), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 3254/94 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1994 (ΕΕ 1994, L 346, σ. 1) (στο εξής: εφαρμοστικός κανονισμός), επιγράφεται «Δασμολογητέα αξία» και περιλαμβάνει τα άρθρα 141 έως 181α.

12 Το άρθρο 142 του εφαρμοστικού κανονισμού ορίζει:

«1. Κατά την έννοια του παρόντος τίτλου, νοείται ως:

[…]

γ) “πανομοιότυπα εμπορεύματα”: τα εμπορεύματα που παράγονται στην ίδια χώρα, τα οποία είναι όμοια από κάθε άποψη, περιλαμβανομένων και των φυσικών χαρακτηριστικών, της ποιότητας και της φήμης. Δευτερεύουσες διαφορές εμφάνισης δεν παρακωλύουν τον χαρακτηρισμό εμπορευμάτων, που είναι κατά τα λοιπά σύμφωνα με τον ορισμό, ως πανομοιότυπων·

δ) “ομοειδή εμπορεύματα”: τα εμπορεύματα που παράγονται στην ίδια χώρα τα οποία, χωρίς να είναι όμοια από κάθε άποψη, παρουσιάζουν παρόμοια χαρακτηριστικά και αποτελούνται από παρόμοιες ύλες, πράγμα που τους επιτρέπει να επιτελούν τις ίδιες λειτουργίες και να είναι δυνατό να εναλλάσσονται στο πλαίσιο εμπορικών πράξεων η ποιότητα των εμπορευμάτων, η φήμη τους και η ύπαρξη βιομηχανικού ή εμπορικού σήματος περιλαμβάνονται στα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, για να καθορίζεται αν τα εμπορεύματα είναι ομοειδή·

[…]».

13 Το άρθρο 150 του κανονισμού έχει ως εξής:

«1. Για την εφαρμογή του άρθρου 30, παράγραφος 2 στοιχείο α) του [τελωνειακού κώδικα] (συναλλακτική αξία πανομοιότυπων εμπορευμάτων), η δασμολογητέα αξία καθορίζεται βάσει της συναλλακτικής αξίας πανομοιότυπων εμπορευμάτων, τα οποία πωλούνται στο ίδιο εμπορικό επίπεδο και στην ίδια ουσιαστικώς ποσότητα με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα. […]

3. Αν, από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, διαπιστωθούν δύο ή περισσότερες συναλλακτικές αξίες πανομοιότυπων εμπορευμάτων, για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των εισαγόμενων εμπορευμάτων πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατώτερη συναλλακτική αξία.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συναλλακτική αξία εμπορευμάτων που παράγονται από διαφορετικό πρόσωπο λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί, κατ’ εφαρμογή της παραγράφου 1, καμία συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων παραγόμενων από το ίδιο πρόσωπο, το οποίο παράγει και τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

5. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως συναλλακτική αξία εισαγόμενων πανομοιότυπων εμπορευμάτων νοείται η δασμολογητέα αξία που καθορίζεται εκ των προτέρων σύμφωνα με το άρθρο 29 του [τελωνειακού κώδικα] και προσαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.»

14 Το άρθρο 151 του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Για την εφαρμογή του άρθρου 30, παράγραφος 2 στοιχείο β) του [τελωνειακού] κώδικα (συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων), η δασμολογητέα αξία καθορίζεται με αναφορά στη συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων, τα οποία πωλούνται στο ίδιο εμπορικό επίπεδο και στην ίδια ουσιαστικά ποσότητα με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα. […]

[…]

3. Αν, για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, διαπιστωθούν περισσότερες από μία συναλλακτικές αξίες ομοειδών εμπορευμάτων, για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των εισαγόμενων εμπορευμάτων πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατώτερη συναλλακτική αξία.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συναλλακτική αξία εμπορευμάτων που παράγονται από διαφορετικό πρόσωπο λαμβάνεται υπόψη μόνο όταν δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, καμία συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων παραγόμενων από το ίδιο πρόσωπο, το οποίο παράγει και τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

5. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, ως συναλλακτική αξία εισαγόμενων ομοειδών εμπορευμάτων νοείται η δασμολογητέα αξία που καθορίζεται εκ των προτέρων σύμφωνα με το άρθρο 29 του [τελωνειακού] κώδικα και προσαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.»

15 Το άρθρο 181α του εφαρμοστικού κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Οι τελωνειακές αρχές δεν υποχρεούνται να καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων βάσει της μεθόδου της συναλλακτικής αξίας εάν, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2, λόγω ευλόγων αμφιβολιών δεν ικανοποιούνται από το γεγονός ότι η δηλούμενη αξία αντιπροσωπεύει το πράγματι πληρωθέν ή πληρωτέο ποσό όπως αναφέρεται στο άρθρο 29 του τελωνειακού κώδικα.

2. Όπου οι τελωνειακές αρχές έχουν τις αμφιβολίες που περιγράφονται στην παράγραφο 1 δύνανται να ζητούν πρόσθετες πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 178 παράγραφος 4. Εάν οι αμφιβολίες αυτές εξακολουθούν να παραμένουν οι τελωνειακές αρχές πρέπει να κοινοποιούν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, πριν λάβουν την τελική απόφαση, γραπτώς εφόσον αυτό ζητείται, την αιτιολογία στην οποία στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές και του παρέχουν λογικά περιθώρια απάντησης. Η τελική απόφαση καθώς και η σχετική αιτιολόγησή της κοινοποιούνται στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγγράφως.»

Ο κανονισμός 515/97

16 Ο κανονισμός (ΕΚ) 515/97 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 1997, περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων (ΕΕ 1997, L 82, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 766/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 (ΕΕ 2008, L 218, σ. 48) (στο εξής: κανονισμός 515/97), ορίζει στο άρθρο 1, παράγραφος 1, τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός προσδιορίζει τους όρους σύμφωνα με τους οποίους οι διοικητικές αρχές οι επιφορτισμένες στα κράτη μέλη με την εφαρμογή των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων συνεργάζονται μεταξύ τους καθώς και με την Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των εν λόγω ρυθμίσεων, στα πλαίσια κοινοτικού μηχανισμού.»

17 Οι τίτλοι Ι και ΙΙ του κανονισμού αφορούν, αντιστοίχως, τη συνδρομή κατ' αίτηση και την αυτεπάγγελτη συνδρομή.

18 Ο τίτλος V του εν λόγω κανονισμού, ο οποίος επιγράφεται «Τελωνειακό σύστημα πληροφοριών [(ΤΣΠ)]», περιλαμβάνει το κεφάλαιο 2, με τίτλο «Λειτουργία και χρήση του συστήματος», το οποίο περιέχει το άρθρο 24 το οποίο προβλέπει τα εξής:

«Το τελωνειακό σύστημα πληροφοριών αποτελείται από μια κεντρική βάση δεδομένων, στην οποία η πρόσβαση επιτυγχάνεται μέσω τερματικών που τοποθετούνται σε κάθε κράτος μέλος και στην Επιτροπή, περιλαμβάνει δε αποκλειστικά τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού του, όπως αυτός αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 2, και τα οποία κατατάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

[…]

ε) κατακρατηθέντα, κατασχεθέντα ή δημευθέντα εμπορεύματα·

[…]».

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/346

19 Η αιτιολογική σκέψη 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/346 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2016, για τον καθορισμό των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο τελωνειακό σύστημα πληροφοριών (ΕΕ 2016, L 65, σ. 40), έχει ως εξής:

«Σκοπός του [ΤΣΠ] είναι να επικουρεί τις αρμόδιες αρχές κατά την πρόληψη, τη διερεύνηση και τη δίωξη πράξεων που αντιβαίνουν στην τελωνειακή και γεωργική νομοθεσία. Για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταχωρίζουν στοιχεία σχετικά με συναφή περιστατικά, όπως η κατάσχεση ή δέσμευση των εμπορευμάτων στο ΤΣΠ. Προκειμένου το ΤΣΠ να εξακολουθήσει να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των αρμόδιων αρχών, είναι απαραίτητο να επικαιροποιηθεί ο κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο ΤΣΠ.»

Η κανονιστική ρύθμιση σχετικά με τις στατιστικές για το εξωτερικό εμπόριο

20 Ο κανονισμός (ΕΚ) 471/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τις κοινοτικές στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου με τις τρίτες χώρες και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1172/95 του Συμβουλίου (ΕΕ 2009, L 152, σ. 23), προβλέπει στο άρθρο 3, παράγραφος 1, τα εξής:

«Στις στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου καταγράφονται οι εισαγωγές και οι εξαγωγές αγαθών.

[…]

Μια εξαγωγή καταγράφεται από τα κράτη μέλη σε περίπτωση που τα αγαθά εξέρχονται από το στατιστικό έδαφος της Κοινότητας σύμφωνα με μία από τις ακόλουθες τελωνειακές διαδικασίες ή αποδεκτό τελωνειακό προορισμό, όπως ορίζονται στον τελωνειακό κώδικα:

α) εξαγωγή·

β) τελειοποίηση προς επανεισαγωγή·

[…]».

21 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:

«Η πηγή δεδομένων για τις εγγραφές εισαγωγών και εξαγωγών των αγαθών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 είναι η τελωνειακή διασάφηση, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή αλλαγών των στατιστικών δεδομένων που απορρέουν από σχετικές με αυτά τελωνειακές αποφάσεις.»

22 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη λαμβάνουν το ακόλουθο σύνολο δεδομένων από τις εγγραφές εισαγωγών και εξαγωγών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1:

[…]

γ) στατιστική αξία των αγαθών στα εθνικά σύνορα του κράτους μέλους εισαγωγής ή εξαγωγής·

[…]».

23 Το άρθρο 6 του κανονισμού 471/2009 προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν, για κάθε μηνιαία περίοδο αναφοράς, στατιστικές για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές αγαθών, εκφραζόμενες σε αξία και ποσότητα, ανά:

α) κώδικα αγαθών·

β) κράτη μέλη εισαγωγής/εξαγωγής·

γ) χώρες-εταίρους·

δ) στατιστική διαδικασία·

ε) φύση της συναλλαγής·

στ) προτιμησιακή μεταχείριση για τις εισαγωγές·

ζ) τρόπο μεταφοράς.

[…]»

24 Το άρθρο 8 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή (Eurostat) τις στατιστικές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, το αργότερο 40 ημέρες μετά τη λήξη κάθε μηνιαίας περιόδου αναφοράς.

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι στατιστικές περιλαμβάνουν πληροφορίες για το σύνολο των εισαγωγών και των εξαγωγών κατά τη συγκεκριμένη περίοδο αναφοράς, πραγματοποιώντας προσαρμογές όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα μητρώα.

[…]»

25 Ο κανονισμός (ΕΕ) 113/2010 της Επιτροπής, της 9ης Φεβρουαρίου 2010, για την εφαρμογή του κανονισμού 471/2009 όσον αφορά την εμπορική κάλυψη, τον ορισμό των στοιχείων, την κατάρτιση των στατιστικών εμπορίου κατά επιχειρηματικά χαρακτηριστικά και κατά λογιστική μονάδα, καθώς και συγκεκριμένα αγαθά ή μετακινήσεις (ΕΕ 2010, L 37, σ. 1), ορίζει στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, τα εξής:

«1. Η στατιστική αξία βασίζεται στην αξία των αγαθών κατά τη στιγμή και στον τόπο όπου τα αγαθά διασχίζουν τα σύνορα του κράτους μέλους προορισμού, κατά την εισαγωγή, και του κράτους μέλους πραγματικής εξαγωγής, κατά την εξαγωγή.

Η στατιστική αξία υπολογίζεται με βάση την αξία των αγαθών που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και, όταν απαιτείται, αναπροσαρμόζεται για το κόστος μεταφοράς και ασφάλισης, σύμφωνα με την παράγραφο 4.

2. Όσον αφορά τις αρχές σχετικά με τον καθορισμό της αξίας, οι οποίες προβλέπονται στη συμφωνία σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (συμφωνία του ΠΟΕ σχετικά με τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας), η αξία των αγαθών για τις εισαγωγές ή τις εξαγωγές είναι:

α) στην περίπτωση πώλησης ή αγοράς, η τιμή που πράγματι πληρώνεται ή πρέπει να πληρωθεί για τα εισαγόμενα ή εξαγόμενα αγαθά, εξαιρουμένων των αυθαίρετων ή πλασματικών αξιών·

β) σε άλλες περιπτώσεις, η τιμή που θα είχε πληρωθεί στην περίπτωση πώλησης ή αγοράς.

Η δασμολογητέα αξία χρησιμοποιείται αν καθορίζεται σύμφωνα με τον τελωνειακό κώδικα για τα αγαθά που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

26 Το 2012, η FAWKES, αναιρεσείουσα της κύριας δίκης, εισήγε επανειλημμένως στην Ένωση κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα καταγωγής Κίνας. Η ουγγρική τελωνειακή αρχή θεώρησε υπερβολικά χαμηλή τη δηλωθείσα συναλλακτική αξία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29 του τελωνειακού κώδικα. Εκτιμώντας ότι αδυνατούσε να καθορίσει τη δασμολογητέα αξία των προϊόντων αυτών βάσει της συναλλακτικής αξίας δυνάμει του κανόνα του άρθρου 29 του κώδικα αυτού ή να προσφύγει στις μεθόδους που προβλέπονται στο άρθρο 30 του ίδιου κώδικα, η εν λόγω αρχή εφήρμοσε προς τούτο το άρθρο 31 του κώδικα, εκδίδοντας πλείονες αποφάσεις, κατά των οποίων η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης άσκησε προσφυγές ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου.

27 Όπως προκύπτει από τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν τόσο η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης όσο και η Ουγγρική Κυβέρνηση, επιβεβαιωθείσες ως προς το σημείο αυτό από τα στοιχεία της δικογραφίας που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο, οι αποφάσεις αυτές ακυρώθηκαν από το αρμόδιο εθνικό δικαστήριο. Η ουγγρική τελωνειακή αρχή εξέδωσε νέες αποφάσεις, οι οποίες επίσης ακυρώθηκαν κατόπιν προσφυγών που άσκησε η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης. Η αρχή αυτή εξέδωσε στη συνέχεια την επίδικη απόφαση με την οποία καθόρισε τη δασμολογητέα αξία σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελωνειακού κώδικα. Προς τούτο,

χρησιμοποίησε στοιχεία προερχόμενα από εθνική τράπεζα δεδομένων, τα οποία αφορούσαν περίοδο 90 ημερών, και δη 45 ημερών πριν και 45 ημερών μετά τον εκτελωνισμό. Η εν λόγω αρχή δεν έλαβε υπόψη άλλες πράξεις εκτελωνισμού της αναιρεσείουσας της κύριας δίκης.

28 Προς στήριξη της προσφυγής της κατά της επίδικης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης υποστήριξε, πρώτον, ότι η ουγγρική τελωνειακή αρχή όφειλε να έχει συμβουλευθεί, προκειμένου να καθορίσει τη δασμολογητέα αξία σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ ή β′, του τελωνειακού κώδικα, τις βάσεις δεδομένων που τηρούνται σε διάφορες υπηρεσίες της Ένωσης, όπως είναι η Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) «Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση» (TAXUD) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και η Eurostat, η Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερον, η τελωνειακή αρχή δεν έπρεπε να αποκλείσει τις συναλλακτικές αξίες που αφορούσαν άλλες εισαγωγές που πραγματοποιήθηκαν από την αναιρεσείουσα της κύριας δίκης στην Ουγγαρία και σε άλλα κράτη μέλη χωρίς να αμφισβητηθούν από τις αρμόδιες αρχές. Τρίτον, κατά την αναιρεσείουσα της κύριας δίκης, η περίοδος που ελήφθη υπόψη για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας έπρεπε να είναι μεγαλύτερη από εκείνη των 90 ημερών στην οποία αναφέρθηκε η τελωνειακή αρχή.

29 Δεδομένου ότι το πρωτοβάθμιο εθνικό δικαστήριο απέρριψε την ως άνω προσφυγή, η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης άσκησε αναίρεση ενώπιον του Kúria (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Ουγγαρία), αιτούντος δικαστηρίου. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης επανέλαβε τις αιτιάσεις της κατά της προβαλλόμενης υποχρεώσεως καθορισμού της δασμολογητέας αξίας μέσω έρευνας στις βάσεις δεδομένων που τηρούνται εντός της Ένωσης, συνεκτιμήσεως των συναλλακτικών αξιών που αφορούν άλλες εισαγωγές της εν λόγω αναιρεσείουσας και λήψεως υπόψη ως κρίσιμης μιας περιόδου μεγαλύτερης των 90 ημερών.

30 Κατά το αιτούν δικαστήριο, όταν πρόκειται για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας βάσει της συναλλακτικής αξίας πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, κατά την έννοια του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, η εθνική τελωνειακή αρχή δεν μπορεί να μην προσεγγίσει τις τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών. Κατά την άποψή του, ελλείψει βάσεως δεδομένων σε επίπεδο Ένωσης η οποία να συγκεντρώνει τις απαραίτητες πληροφορίες, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέχει τη δυνατότητα στην τελωνειακή αρχή κράτους μέλους να ζητεί πληροφορίες από τις ομόλογες αρχές των λοιπών κρατών μελών.

31 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η τελωνειακή αρχή μπορεί να μη λάβει υπόψη τις συναλλακτικές αξίες που δηλώθηκαν σε προηγούμενους εκτελωνισμούς οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν κατ' αίτηση του ίδιου εισαγωγέα, αν υφίσταται αμφιβολία ως προς τον αποδεκτό χαρακτήρα των εν λόγω δασμολογητέων αξιών, κατά την έννοια του άρθρου 29 του τελωνειακού κώδικα. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά επίσης ότι περίοδος 90 ημερών, και δη 45 ημερών πριν και 45 ημερών μετά τον εκτελωνισμό, αντιστοιχεί στην έννοια των εμπορευμάτων που εξάγονται με προορισμό την Ένωση «κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα», κατά την έννοια του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του εν λόγω κώδικα.

32 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Kúria (Ανώτατο Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του [τελωνειακού κώδικα] την έννοια ότι ως δασμολογητέα αξία μπορούν και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνον οι αξίες που περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων η οποία τροφοδοτείται από τα στοιχεία των εκτελωνισμών που διενεργεί η τελωνειακή αρχή του κράτους μέλους;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, επιβάλλεται, για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, η επικοινωνία με τις τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών προκειμένου να αντληθεί η δασμολογητέα αξία ομοειδών εμπορευμάτων που περιλαμβάνονται στις βάσεις δεδομένων τους και/ή είναι αναγκαία η ανεύρεση στοιχείων από κάποια βάση δεδομένων [της Ένωσης] ώστε να αντληθούν οι περιλαμβανόμενες σε αυτήν δασμολογητέες αξίες;

3) Έχει το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα την έννοια ότι, για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη οι συναλλακτικές αξίες που αφορούν συναλλαγές του ίδιου του αιτούντος τον εκτελωνισμό, ακόμη και αν δεν αμφισβητήθηκαν ούτε από την εθνική τελωνειακή αρχή ούτε από τις εθνικές αρχές άλλων κρατών μελών;

4) Έχει η κατά το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα απαίτηση περί του χρόνου εξαγωγής "κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή" την έννοια ότι μπορεί να περιορίζεται σε χρονική περίοδο 45 ημερών πριν και 45 ημερών μετά τον εκτελωνισμό;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

33 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημά του, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους μπορεί να περιορισθεί στη χρήση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην εθνική βάση δεδομένων την οποία τροφοδοτεί και την οποία διαχειρίζεται, ή αν οφείλει να αναζητήσει πρόσβαση στις πληροφορίες που έχουν στην κατοχή τους οι τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών ή τα θεσμικά όργανα και οι υπηρεσίες της Ένωσης, εν ανάγκη απευθύνοντάς τους σχετικό αίτημα, προκειμένου να αντλήσουν συμπληρωματικά στοιχεία επί τω σκοπώ του εν λόγω καθορισμού.

34 Επισημαίνεται ότι σκοπός των κανόνων του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας είναι να θεσπισθεί ένα δίκαιο, ομοιόμορφο και ουδέτερο σύστημα, το οποίο να αποκλείει τη χρησιμοποίηση αυθαίρετων ή πλασματικών δασμολογικών αξιών. Συνεπώς, η δασμολογητέα αξία πρέπει να αντανακλά την πραγματική οικονομική αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων και, ως εκ τούτου, να λαμβάνει υπόψη όσα στοιχεία των εμπορευμάτων αυτών έχουν οικονομική αξία (απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya «Mitnitsi», C-76/19, EU:C:2020:543, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

35 Εξάλλου, δεδομένης της σχέσεως επικουρικότητας η οποία υφίσταται μεταξύ των διαφόρων μεθόδων καθορισμού της δασμολογητέας αξίας που διαλαμβάνονται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, οι τελωνειακές αρχές οφείλουν να εξετάζουν με επιμέλεια το ζήτημα της εφαρμογής της καθεμίας από τις διαδοχικές μεθόδους της διατάξεως αυτής πριν μπορέσουν να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι μια συγκεκριμένη μέθοδος δεν μπορεί να εφαρμοσθεί (απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, σκέψη 52).

36 Ως εκ τούτου, όταν η τελωνειακή αρχή προβαίνει στον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του τελωνειακού κώδικα, οφείλει να στηρίξει την εκτίμησή της σε στοιχεία που αφορούν πανομοιότυπα εμπορεύματα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του εφαρμοστικού κανονισμού, τα οποία εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων που θέτει το άρθρο 150 του τελευταίου αυτού κανονισμού, οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, το εμπορικό επίπεδο στο οποίο πωλούνται τα εν λόγω πανομοιότυπα εμπορεύματα, την πωληθείσα ποσότητα καθώς και το πρόσωπο το οποίο τα παρήγαγε.

37 Ομοίως, όταν η τελωνειακή αρχή, αφού διαπιστώσει ότι η μέθοδος που προβλέπεται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του τελωνειακού κώδικα δεν έχει εφαρμογή, επιχειρεί να καθορίσει τη δασμολογητέα αξία σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κώδικα αυτού, οφείλει να στηρίξει την εκτίμησή της σε στοιχεία που αφορούν ομοειδή εμπορεύματα, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του εφαρμοστικού κανονισμού, τα οποία εξάγονται προς την Ένωση κατά την ίδια χρονική στιγμή ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, τηρώντας ταυτόχρονα τις λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 151 του τελευταίου αυτού κανονισμού οι οποίες είναι ταυτόσημες προς αυτές του άρθρου του 150.

38 Στη συνάφεια αυτή, βάσει της υποχρεώσεως επιμελείας την οποία υπέχουν κατά την εφαρμογή του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, οι τελωνειακές αρχές υποχρεούνται να συμβουλευθούν όλες τις πηγές πληροφοριών και τις βάσεις δεδομένων που διαθέτουν προκειμένου να καθορίσουν τη δασμολογητέα αξία με τον ακριβέστερο και κατά το δυνατόν πλησιέστερο στην πραγματικότητα τρόπο (πρβλ. αποφάσεις της 9ης Νοεμβρίου 2017, LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, σκέψη 56, και της 20ής Ιουνίου 2019, Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, σκέψη 27).

39 Σύμφωνα προς την υποχρέωση αυτή, κάθε τελωνειακή αρχή υποχρεούται να προσφεύγει στην εθνική βάση δεδομένων την οποία διαχειρίζεται και τροφοδοτεί, στο μέτρο που η εν λόγω βάση δεδομένων τής παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την εφαρμογή του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, διά της εκδόσεως αιτιολογημένης αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, του εν λόγω κώδικα. Αντιθέτως, η τελωνειακή αρχή δεν υποχρεούται να αναζητεί, συστηματικώς, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν απλού αιτήματος, την πρόσβαση σε πηγές πληροφοριών ή βάσεις δεδομένων που δεν της είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του εν λόγω κώδικα, ιδίως όταν δεν έχει ελεύθερη και άμεση πρόσβαση σε αυτές τις πηγές πληροφοριών ή όταν τα δεδομένα που προκύπτουν από αυτές δεν μπορούν να περιληφθούν στην αιτιολογία αποφάσεως εκδιδόμενης δυνάμει της διατάξεως αυτής.

40 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι οι τελωνειακές αρχές τροφοδοτούν τις εθνικές βάσεις δεδομένων μέσω των τελωνειακών διασαφήσεων τις οποίες λαμβάνουν κατ' εφαρμογήν του τελωνειακού κώδικα. Ειδικότερα, από τον συνδυασμό του άρθρου 3, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 471/2009 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να καταχωρίζουν κάθε εισαγωγή αγαθών τα οποία εισέρχονται στο έδαφός τους το οποίο ανήκει στο στατιστικό έδαφος της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο β′, του ως άνω κανονισμού, χρησιμοποιώντας τη διασάφηση ως πηγή των δεδομένων προς καταχώριση. Μεταξύ των στατιστικών στοιχείων που καταγράφουν οι τελωνειακές αρχές περιλαμβάνεται, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του εν λόγω κανονισμού, η στατιστική αξία των αγαθών στα σύνορα του κράτους μέλους εισαγωγής, η οποία, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 113/2010, στηρίζεται στην αξία των αγαθών κατά τη στιγμή και στον τόπο όπου αυτά διέρχονται τα σύνορα του κράτους μέλους προορισμού κατά την εισαγωγή.

41 Επομένως, οι κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργούμενες εθνικές βάσεις δεδομένων μπορούν, κατ' αρχήν, να παραπέμπουν στα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα. Επιπλέον, καθεμία από τις εθνικές αυτές βάσεις δεδομένων είναι, εξ ορισμού, ελευθέρως και αμέσως προσιτή στην τελωνειακή αρχή του οικείου κράτους μέλους, η οποία την τροφοδοτεί και τη διαχειρίζεται.

42 Υπό τις συνθήκες αυτές, η ενδεχόμενη υποχρέωση τελωνειακής αρχής του κράτους μέλους στο οποίο διενεργείται ο εκτελωνισμός να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία που προκύπτουν από τις βάσεις δεδομένων τις οποίες δημιούργησαν και διαχειρίζονται οι τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών ή οι υπηρεσίες της Ένωσης εξαρτάται από το αν η οικεία τελωνειακή αρχή είναι σε θέση να καθορίσει τη δασμολογητέα αξία κατά τρόπο σύμφωνο προς το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα με βάση τα στοιχεία που έχει στην άμεση διάθεσή της. Αν η αρχή αυτή διαθέτει ήδη, από τις βάσεις δεδομένων που τροφοδοτεί και διαχειρίζεται, τα αναγκαία προς τούτο στοιχεία, οι πληροφορίες που περιέχονται σε βάσεις δεδομένων τις οποίες διαχειρίζονται άλλες τελωνειακές αρχές ή υπηρεσίες της Ένωσης δεν έχουν ιδιαίτερη χρησιμότητα.

43 Επιπλέον, η ελεύθερη και άμεση πρόσβαση σε κάθε εθνική βάση δεδομένων παρέχεται μόνο στην τελωνειακή αρχή του οικείου κράτους μέλους, η οποία την τροφοδοτεί και τη διαχειρίζεται, οπότε οι ομόλογες αρχές άλλων κρατών μελών μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες μόνον κατόπιν αιτήματος υποβαλλόμενου σύμφωνα με τον κανονισμό 515/97.

44 Πράγματι, από το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 515/97 προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι διοικητικές αρχές που είναι επιφορτισμένες στα κράτη μέλη με την εφαρμογή των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων συνεργάζονται μεταξύ τους και με την Επιτροπή για να διασφαλίζουν την τήρηση των ρυθμίσεων αυτών. Η δε συνδρομή αυτή παρέχεται είτε, κατ' αίτηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου τίτλου του κανονισμού αυτού είτε, αυτεπαγγέλτως, σύμφωνα με τον τίτλο ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, σε καταστάσεις που διακρίνονται από έναν απλό έλεγχο για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας.

45 Υπό τις συνθήκες αυτές, όταν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εθνική βάση δεδομένων του οικείου κράτους μέλους επαρκούν για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, τυχόν επιβολή στην τελωνειακή αρχή του εν λόγω κράτους μέλους της υποχρεώσεως συστηματικής αναζητήσεως προς άντληση στοιχείων προερχόμενων από βάση δεδομένων που διαχειρίζονται οι τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών θα είχε ως αποτέλεσμα να επιβαρύνει άσκοπα κάθε διαδικασία ελέγχου, όπερ θα μπορούσε ενδεχομένως να διακυβεύσει την επίτευξη του σκοπού που

συνίσταται στην καταπολέμηση της απάτης και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Πράγματι, ο εν λόγω σκοπός, που ορίζεται στο άρθρο 325 ΣΛΕΕ και στην όγδοη αιτιολογική σκέψη του τελωνειακού κώδικα, απαιτεί την έγκαιρη ολοκλήρωση των τελωνειακών ελέγχων ώστε να καθίσταται δυνατή η πραγματική και πλήρης είσπραξη των τελωνειακών δασμών [πρβλ. απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής), C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψεις 209 έως 211 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

46 Όσον αφορά τα στατιστικά στοιχεία που καταγράφονται σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως εκείνα για τα οποία γίνεται λόγος στις γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν είναι βέβαιον ότι περιέχουν κατ' ανάγκην στοιχεία δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του τελωνειακού κώδικα, λόγω του συγκεντρωτικού και εμπιστευτικού χαρακτήρα τους.

47 Συναφώς, επισημαίνεται ότι ο κανονισμός 515/97 καθιερώνει, δυνάμει του τίτλου V, ένα τελωνειακό σύστημα πληροφοριών το οποίο συνίσταται σε μια κεντρική βάση δεδομένων προσβάσιμη από τερματικά τοποθετημένα σε κάθε κράτος μέλος και στην Επιτροπή. Εντούτοις, από το άρθρο 24, στοιχείο ζ', του κανονισμού αυτού καθώς και από την αιτιολογική σκέψη 1 του εκτελεστικού κανονισμού 2016/346 προκύπτει ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών τροφοδοτούν το σύστημα τελωνειακής πληροφορήσεως με πληροφορίες σχετικά με κρίσιμα γεγονότα, όπως η κατάσχεση ή η δέσμευση εμπορευμάτων. Επομένως, το τελωνειακό σύστημα πληροφοριών δεν περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με κάθε πράξη εκτελωνισμού που πραγματοποιείται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, από την οποία οι αρμόδιες αρχές θα μπορούσαν, σε κάθε περίπτωση, να αντλήσουν τα αναγκαία στοιχεία για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας ενός εμπορεύματος σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του τελωνειακού κώδικα.

48 Ομοίως, από τα άρθρα 5, 6 και 8 του κανονισμού 471/2009 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Eurostat συγκεντρωτικά στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές, εκπεφρασμένα σε αξία και κατανεμημένα ανά κωδικό αγαθών. Όπως, όμως, εκτέθηκε στις σκέψεις 36 και 37 της παρούσας αποφάσεως, για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του τελωνειακού κώδικα απαιτείται η εξέταση στοιχείων όπως τα φυσικά χαρακτηριστικά, η ποιότητα, η φήμη, η εναλλαξιμότητα των προϊόντων, καθώς και το εμπορικό επίπεδο των πωλήσεων που λαμβάνονται υπόψη.

49 Κατά συνέπεια, όπως υποστηρίζει η Ουγγρική Κυβέρνηση, τα στοιχεία που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη στην Eurostat βάσει του κανονισμού 471/2009 δεν φαίνονται, αυτά καθεαυτά, ικανά να παράσχουν στην τελωνειακή αρχή τη δυνατότητα να καθορίσει τη δασμολογητέα αξία κατά τρόπο σύμφωνο προς το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του τελωνειακού κώδικα.

50 Το ίδιο ισχύει και για κάθε βάση δεδομένων σε επίπεδο Ένωσης η οποία περιέχει πληροφορίες τελωνειακού ενδιαφέροντος, όπως τα τιμολόγια, οι κανόνες καταγωγής, οι φόροι και οι πρόσθετοι δασμοί, οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις εισαγωγής, οι απαιτήσεις σχετικά με τα προϊόντα, τα εμπόδια στο εμπόριο και οι στατιστικές των εμπορικών ροών, χωρίς ωστόσο να παρέχει ακριβείς πληροφορίες που να καθιστούν δυνατό τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του τελωνειακού κώδικα.

51 Επιπλέον, η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχουν οι τελωνειακές αρχές στο πλαίσιο της εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα έχει επιπτώσεις στη δυνατότητα εκμεταλλεύσεως βάσεων δεδομένων τις οποίες διαχειρίζονται οι υπηρεσίες της Ένωσης με σκοπό την πρόληψη της απάτης.

52 Πράγματι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα, οι γραπτές αποφάσεις που έχουν δυσμενείς συνέπειες για τα πρόσωπα στα οποία απευθύνονται αιτιολογούνται από τις τελωνειακές αρχές.

53 Επομένως, η υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχουν οι τελωνειακές αρχές στο πλαίσιο της εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα πρέπει, πρώτον, να καθιστά δυνατή την αποτύπωση, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, των λόγων για τους οποίους οι αρχές αυτές απέκλεισαν μία ή περισσότερες μεθόδους καθορισμού της δασμολογητέας αξίας, εν προκειμένω τη μέθοδο του άρθρου 29 του τελωνειακού κώδικα (πρβλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, σκέψη 44).

54 Δεύτερον, η υποχρέωση αυτή σημαίνει ότι οι εν λόγω αρχές υποχρεούνται να εκθέτουν, στην απόφασή τους με την οποία καθορίζουν το ύψος των οφειλόμενων εισαγωγικών δασμών, τα στοιχεία βάσει των οποίων εκτιμήθηκε η δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων, τόσο για να παράσχουν στον αποδέκτη της αποφάσεως τη δυνατότητα να υπερασπισθεί τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να κρίνει, έχοντας πλήρη γνώση των δεδομένων, κατά πόσον είναι σκόπιμη η άσκηση προσφυγής κατά της αποφάσεως αυτής όσο και για να παράσχουν στα δικαστήρια τη δυνατότητα να ασκήσουν τον έλεγχο νομιμότητας της εν λόγω αποφάσεως (πρβλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, σκέψη 45).

55 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι ενδέχεται να αποβούν χρήσιμα για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, εμπιστευτικά στοιχεία προερχόμενα από βάση δεδομένων τα οποία αποσκοπούν, μέσω μεθόδων στατιστικής εξερευνήσεως, στον εντοπισμό εμπορικών μοντέλων δυνάμενων να συνιστούν περιπτώσεις απάτης δεν μπορούν να αποτελούν μέρος της αιτιολογίας που απαιτεί το άρθρο 6, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα. Κατά συνέπεια, η βάση δεδομένων από την οποία προκύπτουν τα στοιχεία αυτά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται στη διάθεση των τελωνειακών αρχών για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, κατά την έννοια του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα.

56 Ωστόσο, οι εκτιμήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 42 έως 55 της παρούσας αποφάσεως δεν εμποδίζουν την τελωνειακή αρχή ενός κράτους μέλους να απευθύνει, αναλόγως των περιστάσεων της εκάστοτε περιπτώσεως και λαμβανομένου υπόψη του καθήκοντος επιμελείας της, στις τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών ή στα θεσμικά όργανα και τις υπηρεσίες της Ένωσης τα κατάλληλα αιτήματα ώστε να λάβει τα συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία χρειάζεται για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, σκέψη 55), υπό την προϋπόθεση ότι αυτά μπορούν να περιέλθουν σε γνώση του οικείου οικονομικού φορέα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα.

57 Κατόπιν των ανωτέρω, στο πρώτο και στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους μπορεί να περιορισθεί στη χρήση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην εθνική βάση δεδομένων την οποία τροφοδοτεί και διαχειρίζεται, χωρίς να υποχρεούται, εφόσον τα στοιχεία αυτά επαρκούν για τον σκοπό αυτό, να αναζητήσει πρόσβαση στις πληροφορίες που

κατέχουν οι τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών ή τα θεσμικά όργανα και οι υπηρεσίες της Ένωσης, υπό την επιφύλαξη, εφόσον τούτο δεν συμβαίνει, της δυνατότητας υποβολής αιτήματος από την εν λόγω τελωνειακή αρχή στις ως άνω αρχές ή στα ως άνω θεσμικά όργανα και τις υπηρεσίες ώστε να λάβει συμπληρωματικά στοιχεία για τον καθορισμό αυτόν.

Επί του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

58 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους μπορεί να αποκλείσει, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, τις συναλλακτικές αξίες που αφορούν άλλες πράξεις του αιτούντος τον εκτελωνισμό, ακόμη και αν οι εν λόγω αξίες δεν αμφισβητήθηκαν ούτε από αυτήν την τελωνειακή αρχή ούτε από τις τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών.

59 Από το άρθρο 150, παράγραφος 5, και από το άρθρο 151, παράγραφος 5, του εφαρμοστικού κανονισμού προκύπτει ότι ως συναλλακτική αξία εμπορευμάτων, αντιστοίχως πανομοιότυπων ή ομοειδών, νοείται η συναλλακτική αξία άλλων εμπορευμάτων, πανομοιότυπων ή ομοειδών προς τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, η οποία καθορίζεται εκ των προτέρων δυνάμει του άρθρου 29 του τελωνειακού κώδικα.

60 Οι διατάξεις αυτές, όμως, δεν αποκλείουν τη συνεκτίμηση, επί τω σκοπώ του καθορισμού της δασμολογητέας αξίας της συγκεκριμένης εισαγωγής σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, των συναλλακτικών αξιών που έχουν καθορισθεί δυνάμει του άρθρου 29 του ίδιου κώδικα σχετικά με άλλες εισαγωγές πραγματοποιηθείσες από τον ίδιο επιχειρηματία.

61 Εντούτοις, κατά το άρθρο 78, παράγραφοι 1 και 2, του τελωνειακού κώδικα, η τελωνειακή αρχή μπορεί, μετά τη χορήγηση αδείας παραλαβής των εμπορευμάτων, να επανεξετάσει την τελωνειακή διασάφηση ή/και να ελέγξει τα έγγραφα και τα εμπορικά στοιχεία που αφορούν τις πράξεις εισαγωγής των σχετικών εμπορευμάτων. Επιπλέον, από το άρθρο 221, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα προκύπτει ότι το ποσό των δασμών, τόσο το αρχικώς βεβαιωθέν όσο και το ποσό που ενδεχομένως καθορίσθηκε κατόπιν επανεξετάσεως ή ελέγχου, πρέπει να γνωστοποιείται στον οφειλέτη εντός προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία γενέσεως της τελωνειακής οφειλής.

62 Τέλος, από το άρθρο 181α του εφαρμοστικού κανονισμού προκύπτει ότι, όταν η τελωνειακή αρχή βασίμως αμφιβάλλει ότι η δηλωθείσα αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων αντιπροσωπεύει το συνολικό καταβληθέν ή πληρωτέο γι' αυτά ποσό, μπορεί να απορρίψει τη δηλωθείσα τιμή εφόσον διατηρεί τις αμφιβολίες αυτές και αφού ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία ή έγγραφα και παράσχει στον ενδιαφερόμενο εύλογη δυνατότητα να διατυπώσει την άποψή του σχετικά με τους λόγους στους οποίους στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, σκέψη 31).

63 Από το σύνολο των διατάξεων των οποίων έγινε μνεία στις σκέψεις 59 έως 62 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους, όταν καθορίζει, σε σχέση με συγκεκριμένη εισαγωγή, τη δασμολογητέα αξία σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, μπορεί να αποκλείσει τις τελωνειακές αξίες που δηλώθηκαν επ' ευκαιρία άλλων εισαγωγών από τον ίδιο επιχειρηματία στο εν λόγω κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω αρχή τις αμφισβητεί προηγουμένως κατ' εφαρμογήν

του άρθρου 78, παράγραφοι 1 και 2, του τελωνειακού κώδικα, εντός των χρονικών ορίων που επιβάλλει το άρθρο του 221 και τηρώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 181α του εφαρμοστικού κανονισμού.

64 Η κατάσταση διαφέρει όταν ο οικείος επιχειρηματίας επικαλείται συναλλακτικές αξίες σχετικές με εισαγωγές πραγματοποιηθείσες σε άλλα κράτη μέλη. Πράγματι, δεδομένου ότι η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους δεν είναι σε θέση να επηρεάσει τις επιλογές των ομόλογων αρχών άλλων κρατών μελών ως προς την εφαρμογή του άρθρου 181α του εφαρμοστικού κανονισμού σε σχέση με μία ή περισσότερες εισαγωγές, το γεγονός ότι οι τελευταίες αυτές αρχές δεν αμφισβήτησαν τις επίμαχες συναλλακτικές αξίες δεν μπορεί, από μόνο του, να εμποδίσει την πρώτη αρχή να εκτιμήσει τον εύλογο χαρακτήρα των συναλλακτικών αξιών τις οποίες επικαλείται ο εισαγωγέας. Σε μια τέτοια περίπτωση, η εν λόγω αρχή διατηρεί τη δυνατότητα να αποκλείσει τις τελωνειακές αξίες που διασαφήθηκαν επ' ευκαιρία άλλων εισαγωγών από τον ίδιο επιχειρηματία σε άλλα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση όμως ότι αιτιολογεί τον αποκλεισμό κατά τρόπο σύμφωνο προς το άρθρο 6, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα με αναφορά σε στοιχεία που επηρεάζουν τον εύλογο χαρακτήρα των επίμαχων συναλλακτικών αξιών.

65 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους μπορεί να αποκλείσει, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, τις συναλλακτικές αξίες που αφορούν άλλες πράξεις του αιτούντος τον εκτελωνισμό, έστω και αν οι εν λόγω αξίες δεν αμφισβητήθηκαν ούτε από την εν λόγω τελωνειακή αρχή ούτε από τις τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι, αφενός, όσον αφορά τις συναλλακτικές αξίες που αφορούν εισαγωγές πραγματοποιηθείσες στο κράτος μέλος αυτό, η εν λόγω αρχή τις αμφισβητεί προηγουμένως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 78, παράγραφοι 1 και 2, του τελωνειακού κώδικα, εντός των χρονικών ορίων που επιβάλλει το άρθρο του 221 και τηρώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 181α του εφαρμοστικού κανονισμού, και, αφετέρου, όσον αφορά συναλλακτικές αξίες σχετικές με εισαγωγές πραγματοποιηθείσες σε άλλα κράτη μέλη, η εν λόγω τελωνειακή αρχή αιτιολογεί τον αποκλεισμό κατά τρόπο σύμφωνο προς το άρθρο 6, παράγραφος 3, του τελωνειακού κώδικα με αναφορά σε στοιχεία που επηρεάζουν τον εύλογο χαρακτήρα των εν λόγω αξιών.

Επί του τετάρτου προδικαστικού ερωτήματος

66 Με το τέταρτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν η έννοια των εμπορευμάτων που εξάγονται «την ίδια ή περίπου την ίδια χρονική στιγμή» με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, έχει την έννοια ότι η τελωνειακή αρχή μπορεί, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, να περιορισθεί στη χρησιμοποίηση στοιχείων σχετικών με συναλλακτικές αξίες που αφορούν περίοδο 90 ημερών, και δη 45 ημερών πριν και 45 ημερών μετά τον εκτελωνισμό των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων.

67 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, οι διατάξεις σχετικά με την τελωνειακή εκτίμηση αποσκοπούν στη διαμόρφωση ενός δίκαιου, ομοιόμορφου και ουδέτερου συστήματος, το οποίο να αποκλείει τη χρησιμοποίηση αυθαιρέτων ή πλασματικών δασμολογικών αξιών. Συνεπώς, η δασμολογητέα αξία πρέπει, όπου τούτο είναι δυνατόν, να αντανακλά την πραγματική οικονομική αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων και, επομένως, να λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία των εν λόγω εμπορευμάτων που έχουν οικονομική αξία.

68 Στο πλαίσιο αυτό, οι τελωνειακές αρχές υποχρεούνται, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως, να συμβουλευθούν όλες τις πηγές πληροφοριών και τις βάσεις δεδομένων που διαθέτουν προκειμένου να καθορίσουν τη δασμολογητέα αξία με τον ακριβέστερο και κατά το δυνατόν πλησιέστερο στην πραγματικότητα τρόπο.

69 Υπό το πρίσμα των σκοπών αυτών πρέπει να νοηθεί η υποχρέωση που υπέχουν οι τελωνειακές αρχές να καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία βάσει της συναλλακτικής αξίας πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων που εξάγονται «κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή» με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα.

70 Ειδικότερα, η απαίτηση να λαμβάνεται υπόψη η συναλλακτική αξία των εμπορευμάτων που εξάγονται «κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή» με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα σκοπεί να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται υπόψη συναλλαγές οι οποίες διενεργήθηκαν σε ημερομηνία αρκετά κοντινή στην ημερομηνία εξαγωγής, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος ουσιαστικής μεταβολής των εμπορικών πρακτικών και των συνθηκών της αγοράς που επηρεάζουν τις τιμές των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων.

71 Ως εκ τούτου, μια τελωνειακή αρχή μπορεί, κατ’ αρχήν, να λαμβάνει υπόψη μόνον συναλλακτικές αξίες πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων που πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό την Ένωση για περίοδο την οποία η Ένωση έχει καθορίσει σε 90 ημέρες, και δη σε 45 ημέρες πριν και σε 45 ημέρες μετά τον εκτελωνισμό των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων. Πράγματι, η περίοδος αυτή φαίνεται αρκετά κοντινή στην ημερομηνία ημερομηνίας εξαγωγής, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος ουσιαστικής μεταβολής των εμπορικών πρακτικών και των συνθηκών της αγοράς που επηρεάζουν τις τιμές των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων. Επομένως, αν η εν λόγω αρχή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι πράξεις εξαγωγής εμπορευμάτων πανομοιότυπων ή ομοειδών με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής της δίδουν τη δυνατότητα να καθορίσει τη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, δεν μπορεί, κατ’ αρχήν, να υποχρεωθεί να διευρύνει την έρευνά της ώστε να περιλάβει και εξαγωγές πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου αυτής.

72 Ελλείψει εξαγωγών πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων οι οποίες να πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου των 90 ημερών, εναπόκειται στην τελωνειακή αρχή να εξετάσει αν τοιαύτες εξαγωγές πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια μεγαλύτερης περιόδου, αλλά όχι υπέρμετρα απομακρυσμένης από την ημερομηνία εξαγωγής των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι, κατά τη διάρκεια αυτής της μεγαλύτερης περιόδου, οι εμπορικές πρακτικές και οι συνθήκες της αγοράς που επηρεάζουν τις τιμές των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων παρέμειναν ουσιαστικά οι ίδιες. Μόνον αν η τελωνειακή αρχή διαπιστώσει, υπό τον έλεγχο του εθνικού δικαστηρίου, ότι δεν υφίστανται τέτοιες εξαγωγές, μπορεί να χρησιμοποιήσει, διαδοχικά, τις μεθόδους καθορισμού της δασμολογητέας αξίας που προβλέπονται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία γ′ και δ′, του τελωνειακού κώδικα ή, εναλλακτικά, στο άρθρο 31 του τελωνειακού κώδικα.

73 Επομένως, στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι κατ’ ορθήν ερμηνεία της εννοίας των εμπορευμάτων τα οποία εξάγονται «κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή» με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του τελωνειακού κώδικα, η τελωνειακή αρχή μπορεί, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, να περιορισθεί στη χρησιμοποίηση στοιχείων σχετικών με συναλλακτικές αξίες που αφορούν περίοδο 90 ημερών, και δη 45 ημερών πριν και 45 ημερών μετά τον εκτελωνισμό των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, υπό την

προϋπόθεση ότι οι πράξεις εξαγωγής στην Ένωση εμπορευμάτων πανομοιότυπων ή ομοειδών με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής παρέχουν τη δυνατότητα καθορισμού της δασμολογητέας αξίας των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων σύμφωνα με τη διάταξη αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

74 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, έχει την έννοια ότι, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους μπορεί να περιορισθεί στη χρήση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην εθνική βάση δεδομένων την οποία τροφοδοτεί και διαχειρίζεται, χωρίς να υποχρεούται, εφόσον τα στοιχεία αυτά επαρκούν για τον σκοπό αυτό, να αναζητήσει πρόσβαση στις πληροφορίες που κατέχουν οι τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών ή τα θεσμικά όργανα και οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την επιφύλαξη, εφόσον τούτο δεν συμβαίνει, της δυνατότητας υποβολής αιτήματος από την εν λόγω τελωνειακή αρχή στις ως άνω αρχές ή στα ως άνω θεσμικά όργανα και τις υπηρεσίες ώστε να λάβει συμπληρωματικά στοιχεία για τον καθορισμό αυτόν.

2) Το άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 2913/92 έχει την έννοια ότι η τελωνειακή αρχή κράτους μέλους μπορεί να αποκλείσει, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, τις συναλλακτικές αξίες που αφορούν άλλες πράξεις του αιτούντος τον εκτελωνισμό, έστω και αν οι εν λόγω αξίες δεν αμφισβητήθηκαν ούτε από την εν λόγω τελωνειακή αρχή ούτε από τις τελωνειακές αρχές άλλων κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι, αφενός, όσον αφορά τις συναλλακτικές αξίες που αφορούν εισαγωγές πραγματοποιηθείσες στο κράτος μέλος αυτό, η εν λόγω αρχή τις αμφισβητεί προηγουμένως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 78, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2913/92, εντός των χρονικών ορίων που επιβάλλει το άρθρο του 221 και τηρώντας τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 181α του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 3254/94 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, και, αφετέρου, όσον αφορά συναλλακτικές αξίες σχετικές με εισαγωγές πραγματοποιηθείσες σε άλλα κράτη μέλη, η εν λόγω τελωνειακή αρχή αιτιολογεί τον αποκλεισμό κατά τρόπο σύμφωνο προς το άρθρο 6, παράγραφος 3, του κανονισμού 2913/92 με αναφορά σε στοιχεία που επηρεάζουν τον εύλογο χαρακτήρα των εν λόγω αξιών.

3) Κατ' ορθήν ερμηνεία της εννοίας των εμπορευμάτων τα οποία εξάγονται «κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή» με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 2913/92, η τελωνειακή αρχή μπορεί, κατά τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας σύμφωνα με τη

διάταξη αυτή, να περιορισθεί στη χρησιμοποίηση στοιχείων σχετικών με συναλλακτικές αξίες που αφορούν περίοδο 90 ημερών, και δη 45 ημερών πριν και 45 ημερών μετά τον εκτελωνισμό των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι πράξεις εξαγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση εμπορευμάτων πανομοιότυπων ή ομοειδών με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής παρέχουν τη δυνατότητα καθορισμού της δασμολογητέας αξίας των υπό εκτίμηση εμπορευμάτων σύμφωνα με τη διάταξη αυτή.

(υπογραφές)